

5 ΑΔΙΔΑΚΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΜΕ ΠΛΗΡΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΕΥΗ ΠΕΠΕ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 29551	2
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 30025	6
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 30027	12
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 35919	18
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 35920	24

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 29551

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ, Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΘΕΜΑ 2, 29551			
Αισχίνης, Κατὰ Κτησιφώντος, §§169-170 (έκδ.Παρίσι: LesBellesLettres, 1928, ανατ. 1962) Στο παρακάτω απόσπασμα ο ρήτορας καταγράφει τα χαρακτηριστικά ενός δημοκρατικού πολίτη.			
ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	ΜΕΤΑ- ΦΡΑΣΗ (Γ. Κορδάτος & Η. Ηλιοῦ 1939. Διασκευή)	ΜΕΤΑ-ΦΡΑΣΗ (Κ. Αργύρης. χ.χ.)
Οἶμαι τοίνυν ἅπαντας ἂν ὑμᾶς ὁμολογήσαι τάδε δεῖν ὑπάρξαι τῷ δημοτικῷ, πρῶτον μὲν ἐλεύθερον εἶναι καὶ πρὸς πατρός καὶ πρὸς μητρός,	Κύρια πρόταση κρίσεως, που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. Οἶμαι: ρήμα (ἐγώ): υποκείμενο στο Οἶμαι ἂν ὁμολογήσαι: αντικείμενο στο Οἶμαι & ειδικό απαρέμφατο ὑμᾶς: υποκείμενο στο ἂν ὁμολογήσαι (ετεροπροσωπία) ἅπαντας: ονοματικός ομοιοπύκτωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο ὑμᾶς τάδε: υποκείμενο (σε αιτιατική πτώση) στο ὑπάρξαι (ετεροπροσωπία) δεῖν: αντικείμενο στο ἂν ὁμολογήσαι & ειδικό απαρέμφατο ὑπάρξαι: υποκείμενο στο δεῖν & τελικό απαρέμφατο (ετεροπροσωπία) τῷ δημοτικῷ: δοτική προσωπική κτητική, από το υπαρκτικό ρήμα ὑπάρξαι εἶναι: επεξήγηση στο τάδε, τελικό απαρέμφατο. πρῶτον: επιρρηματικός προσδιορισμός της σειράς στο εἶναι δημοτικόν: εννοούμενο υποκείμενο στο εἶναι ἐλεύθερον: κατηγορούμενο στο δημοτικόν εξαιτίας του συνδετικού εἶναι πρὸς πατρός: εμπρόθετος προσδιορισμός της καταγωγῆς πρὸς μητρός: εμπρόθετος προσδιορισμός της καταγωγῆς	Φρονῶ λοιπόν ότι ὅλοι σας θα συμφωνήσετε μαζί μου ότι οι ἐξῆς εἶναι (οι κύριες) ιδιότητες του δημοκρατικού ανθρώπου: Πρῶτον πρέπει ἀπὸ πατέρα και μητέρα να ἔχει γεννηθεῖ ἐλεύθερος	Νομίζω λοιπόν ότι ὅλοι θα συμφωνήσετε πως ο δημοκρατικός ἄνδρας πρέπει να ἔχη τα ἐξῆς πλεονεκτήματα. Πρώτα πρώτα πρέπει να εἶναι ἐλεύθερος κι ἀπὸ πατέρα κι ἀπὸ μάνα,
ἵνα μὴ διὰ τὴν περὶ τὸ γένος ἀτυχίαν δυσμενῆς ἢ τοῖς νόμοις,	Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, που εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο ἵνα, εκφέρεται με υποτακτική γιατί δηλώνει σκοπό προσδοκώμενο με βεβαιότητα και λειτουργεῖ ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο ρήμα της κύριας. διὰ τὴν ἀτυχίαν: εμπρόθετος προσδιορισμός της αἰτίας περὶ τὸ γένος: εμπρόθετος προσδιορισμός της αναφοράς δυσμενῆς: κατηγορούμενο στο οὗτος, το εννοούμενο υποκείμενο του ρήματος ἢ: ρήμα οὗτος: εννοούμενο υποκείμενο στο ἢ τοῖς νόμοις: δοτική αντικειμενική στο δυσμενῆς	για να μην αντιπαθεῖ τους νόμους * λόγω της ατυχίας του, του να μην γεννηθεῖ ἀπὸ ἐλευθέρους γονεῖς.	για να μην αντιπαθῇ τους νόμους* ἐξ αἰτίας της ατυχίας του να μην γεννηθῇ ἀπὸ ἐλευθέρους γονεῖς.
οἱ σφῶζουσι τὴν δημοκρατίαν,	Δευτερεύουσα ονοματική επιθετική πρόταση, προσδιοριστική στο τοῖς νόμοις // Δευτερεύουσα αναφορική, επιρρηματική, αιτιολογική πρόταση που εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία οἱ, εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. οἱ: υποκείμενο στο σφῶζουσι σφῶζουσι: ρήμα τὴν δημοκρατίαν: αντικείμενο στο σφῶζουσι	*που εἶναι το θεμέλιο του λαοκρατικού μας πολιτεύματος,	*που στηρίζουν τη δημοκρατία,
***δεύτερον δ' ἀπὸ τῶν προγόνων	Κύρια πρόταση κρίσεως, που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. δεύτερον: επιρρηματικός προσδιορισμός της σειράς στο ὑπάρχειν	Δεύτερον οι πρόγονοί του να ἔχουν προσφέρει	Δεύτερο πρέπει οι πρόγονοί του να ἔχουν κάμη

εὐεργεσίαν τινὰ αὐτῷ πρὸς τὸν δῆμον ὑπάρχειν,	ἀπὸ τῶν προγόνων: εμπρόθετος προσδιορισμός της προέλευσης στο ὑπάρχειν εὐεργεσίαν: υποκείμενο στο ὑπάρχειν , ετεροπροσωπία. τινὰ: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο εὐεργεσίαν αὐτῷ: δοτική προσωπική κτητική ἀπὸ το ὑπάρχειν πρὸς τὸν δῆμον: εμπρόθετος προσδιορισμός μεταφορικά της κατεύθυνσης. ὑπάρχειν: επεξήγηση στο τάδε, τελικό απαρέμφατο.	κάποια εὐεργεσία στον δῆμο,	κάποια εργασία στο δῆμο
***ἢ τό γ' ἀναγκαιότατον μηδεμίαν ἔχθραν,	Κύρια πρόταση κρίσεως, που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. τό ἀναγκαιότατον: προεξαγγελτική παράθεση στο ἔχθραν μηδεμίαν: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἔχθραν ἔχθραν: υποκείμενο στο ὑπάρχειν	ἢ, πράγμα που είναι ἀναγκαιότατο, να μη ὑπάρχει εκ μέρους των προγόνων ουδεμία ἔχθρα (κατά του πολιτεύματος)	ἢ τουλάχιστον, πράγμα που είναι πολύ ἀναγκαῖο, να μην είχαν ποτέ καμιά εχθροπάθεια με το δῆμο,
ἵνα μὴ βοηθῶν τοῖς τῶν προγόνων ἀτυχήμασι κακῶς ἐπιχειρῇ ποιεῖν τὴν πόλιν.	Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, που εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο ἵνα, εκφέρεται με υποτακτική γιατί δηλώνει σκοπό προσδοκώμενο με βεβαιότητα και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο ρήμα της κύριας. ἐπιχειρῇ: ρήμα οὗτος: εννοούμενο υποκείμενο στο ἐπιχειρῇ και στη μετοχή βοηθῶν και στο απαρέμφατο ποιεῖν. ποιεῖν: αντικείμενο στο ἐπιχειρῇ και τελικό απαρέμφατο. τὴν πόλιν: αντικείμενο στο ποιεῖν βοηθῶν: χρονικοῦποθετική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο οὗτος του ρήματος ἐπιχειρῇ τοῖς ἀτυχήμασι: αντικείμενο στη μετοχή βοηθῶν τῶν προγόνων: γενική υποκειμενική στο ἀτυχήμασι κακῶς: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο ποιεῖν	και τούτο για να μην επιχειρήσει να κάνει κακό στην πόλη, εκδικούμενος για τα ατυχήματα των προγόνων του.	για να μην επιχειρήσει να κάνει κακό στην πόλη θέλοντας να εκδικηθῇ τα ὅσα ἔπαθαν οι πρόγονοί του ἀπ' αὐτήν.
Τρίτον σῶφρονα καὶ μέτριον χρή πεφυκέναι αὐτὸν πρὸς τὴν καθ' ἡμέραν δίαιταν,	Κύρια πρόταση κρίσεως, που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. Τρίτον: επιρρηματικός προσδιορισμός της σειράς στο πεφυκέναι σῶφρονα: κατηγορούμενο στο αὐτὸν μέτριον: κατηγορούμενο στο αὐτὸν χρή: ἀπρόσωπο ρήμα πεφυκέναι: υποκείμενο στο χρή & τελικό ἀπαρεμφατο αὐτὸν: υποκείμενο στο πεφυκέναι (ετεροπροσωπία) πρὸς τὴν δίαιταν: εμπρόθετος προσδιορισμός της αναφοράς καθ' ἡμέραν: εμπρόθετος προσδιορισμός του χρόνου	Τρίτον, ως προς τον καθημερινό τρόπον της ζωῆς του, πρέπει ἐξ ιδιοσυγκρασίας να εἶναι σῶφρων και ολιγοδάπανος,	Τρίτο πρέπει να εἶναι ἀπὸ φυσικοῦ του μυαλωμένος και μετρημένος στην καθημερινή του ζωῇ,
ὅπως μὴ διὰ τὴν ἀσέλγειαν τῆς δαπάνης δωροδοκῇ κατὰ τοῦ δῆμου.	Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, που εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο ὅπως μη, εκφέρεται με υποτακτική γιατί δηλώνει σκοπό προσδοκώμενο με βεβαιότητα και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο ρήμα της κύριας. διὰ τὴν ἀσέλγειαν: εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας στο δωροδοκῇ τῆς δαπάνης: γενική αντικειμενική // γενική της αιτίας στο ἀσέλγειαν δωροδοκῇ: ρήμα οὗτος: υποκείμενο του ρήματος -εννοείται κατὰ τοῦ δῆμου: εμπρόθετος προσδιορισμός της ἐναντίωσης	για να μην ἀναγκάζεται, για την ικανοποίηση των ἀκολάστων δαπανῶν του, να χρηματίζεται προς βλάβη του δῆμου.	για να μη δωροδοκεῖται εἰς βάρος του δῆμου, για ν' ανταποκριθῇ στα ἐξοδα των ἀκολάστων ἐπιθυμιῶν του.
Τέταρτον εὐγνώμονα καὶ δυνατόν εἰπεῖν·	Κύρια πρόταση κρίσεως, που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. Τέταρτον: επιρρηματικός προσδιορισμός της σειράς	Τέταρτον να εἶναι δυνατός	Τέταρτο να εἶναι στοχαστικός και ικανός ρήτορας,

	εὐγνώμονα: κατηγορούμενο στο εννοούμενο αὐτὸν δυνατὸν: κατηγορούμενο στο εννοούμενο αὐτὸν εἰπεῖν: απαρέμφατο της αναφοράς αὐτὸν: εννοούμενο υποκείμενο στο εννοούμενο πεφυκέναι χρή: εννοούμενο απρόσωπο ρήμα πεφυκέναι: εννοούμενο υποκείμενο στο χρή & τελικό απαρέμφατο	και στοχαστικός εις το λέγειν.	
καλὸν γὰρ τὴν μὲν διάνοιαν προαιρεῖσθαι τὰ βέλτιστα, τὴν δὲ παιδείαν τὴν τοῦ ρήτορος καὶ τὸν λόγον πείθειν τοὺς ἀκούοντας·	Κύρια πρόταση κρίσεως, που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. καλὸν: (καλὸν ἐστί): απρόσωπη έκφραση τὴν διάνοιαν: υποκείμενο στο προαιρεῖσθαι προαιρεῖσθαι: υποκείμενο στο καλὸν ἐστί τὰ βέλτιστα: αντικείμενο στο προαιρεῖσθαι τὴν παιδείαν: υποκείμενο στο πείθειν, ετεροπροσωπία. τὴν τοῦ ρήτορος: ονοματικός ομοιοπύκτος επιθετικός προσδιορισμός στο τὴν παιδείαν τὸν λόγον: υποκείμενο στο πείθειν πείθειν: υποκείμενο στο καλὸν ἐστί τοὺς ἀκούοντας: αντικείμενο στο πείθειν & αναφορική μετοχή με υποκείμενο το ἄρθρο της.	Διότι είναι καλὸν, δια μεν της σκέψεώς του να προτείνει τα βέλτιστα στην Πολιτεία, διά δε της μορφώσεώς του να είναι ικανός εις το λέγειν και να πείθει τους ακροατές του.	γιατί καλὸ είναι η σκέψη του να διαλέγη το καλύτερο για την πόλη κι η μόρφωση κι η ευφράδεια του ρήτορα να πείθουν τους ακροατές.
εἰ δὲ μή,	Δευτερεύουσα υποθετική πρόταση που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της προϋπόθεσης στην πρόταση «τὴν γ' εὐγνωμοσύνην ἀεὶ προτακτέον (ἐστί) τοῦ λόγου.» ἐστί: εννοούμενο ρήμα ταῦτα: εννοούμενο υποκείμενο στο ἐστί <i>εἰ δὲ μή (ἐστί), τὴν γ' εὐγνωμοσύνην ἀεὶ προτακτέον (ἐστί) τοῦ λόγου → εἰ δὲ μή εἴη, τὴν γ' εὐγνωμοσύνην ἀεὶ προτακτέον ἦν τοῦ λόγου</i>	Εάν δεν υπάρχουν και τα δύο τότε προτιμότερα της δυνάμεως του λόγου είναι η χρηστότης.	Εάν δεν ἔχη και τα δυο, τότε η στοχαστικότης είναι προτιμότερη απ' τη ρητορική ικανότητα.
τὴν γ' εὐγνωμοσύνην ἀεὶ προτακτέον τοῦ λόγου.	Κύρια πρόταση κρίσεως, που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. Αποτελεί την απόδοση στον υποθετικό λόγο του πραγματικού με υπόθεση εἰ δὲ μή. τὴν εὐγνωμοσύνην: υποκείμενο στο προττάεσθαι ἀεὶ: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο προττάεσθαι προτακτέον: ρηματικό επίθετο που αναλύεται: δεῖ: απρόσωπο ρήμα, προττάεσθαι: υποκείμενο στο δεῖ & τελικό απαρέμφατο προτακτέον: δεῖ προτάσσειν ὑμᾶς τοῦ λόγου: αντικείμενο στο προττάεσθαι		
Πέμπτον ἀνδρεῖον εἶναι τὴν ψυχὴν,	Κύρια πρόταση κρίσεως, που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. Πέμπτον: επιρρηματικός προσδιορισμός της σειράς ἀνδρεῖον: κατηγορούμενο στο εννοούμενο αὐτὸν εἶναι: υποκείμενο στο χρή & τελικό απαρέμφατο αὐτὸν: εννοούμενο υποκείμενο στο εἶναι, ετεροπροσωπία. χρή: εννοούμενο απρόσωπο ρήμα τὴν ψυχὴν: αιτιατική της αναφοράς στο επίθετο ἀνδρεῖον	Πέμπτον ο φίλος του δήμου πρέπει να είναι γενναῖοψυχος	Πέμπτο να είναι γενναῖοψυχος,
ἵνα μὴ παρὰ τὰ δεινὰ καὶ τοὺς κινδύνους ἐγκαταλίπη τὸν δῆμον.	Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, που εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο ἵνα μὴ, εκφέρεται με υποτακτική γιατί δηλώνει σκοπὸ προσδοκώμενο με βεβαιότητα και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοποῦ στο ρήμα της κύριας. παρὰ τὰ δεινὰ καὶ τοὺς κινδύνους: εμπρόθετος προσδιορισμός του χρόνου / αιτίας στο ἐγκαταλίπη ἐγκαταλίπη: ρήμα τὸν δῆμον: αντικείμενο στο ἐγκαταλίπη οὗτος: εννοούμενο υποκείμενο στο ἐγκαταλίπη	για να μην εγκαταλείπει τον λαὸ, εν καιρῷ κινδύνων και πολέμων.	για να μην εγκαταλίπη το λαὸ στις κρίσιμες περιστάσεις και στοις κινδύνους.
τὸν δ' ὀλιγαρχικὸν πάντα δεῖ	Κύρια πρόταση κρίσεως, που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. τὸν ὀλιγαρχικὸν: υποκείμενο στο ἔχειν (ετεροπροσωπία)	Ὅσον αφορά τον ὀλιγαρχικὸν, αὐτὸς πρέπει να	Κι ο ὀλιγαρχικός πρέπει να ἔχη

τάναντία τούτων ἔχειν.	πάντα: ονοματικός ομοιόπτωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο τάναντία δεῖ: απρόσωπο ρήμα τάναντία: αντικείμενο στο ἔχειν τούτων: γενική διαιρετική στο τάναντία ἔχειν: υποκείμενο στο δεῖ & τελικό απαρέμφατο	ἔχει όλες τις αντίθετες ιδιότητες του δημοκρατικού ανθρώπου.	χαρακτηριστικά αντίθετα απ' αυτά.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ, Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΘΕΜΑ 2, 30025			
Δημοσθένης, Κατ' Ἀριστογείτονος Α, §§32-33 (έκδ. του Butcher, S.H. Οξφόρδη: Clarendon Press, 1907, ανατ. 1966) Στον συγκεκριμένο λόγο ο ρήτορας αναφέρεται στη στάση του Αριστογείτονα απέναντι στους νόμους και γενικότερα στην ανηθικότητά του, που αποτελεί σοβαρή απειλή για την πόλη της Αθήνας.			
ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	Μτφρ. Α. Τυφλόπουλος – Επιμ. Δ. Ιακώβ. 2006.	Μτφρ. Κ.Θ. Αραπόπουλος. 1962. Διασκευή από την καθαρεύουσα.
Τί γὰρ οὗτος ὁκνήσειεν ἄν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀνηκέστων ἢ δεινῶν, ἄνθρωπος μιὰρὸς καὶ πατρικῆς ἐχθρας πρὸς τὸν δῆμον ἀνάμεστος;	Κύρια πρόταση, ευθεία ερώτηση, που εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία τί, είναι μερικής άγνοιας και εκφέρεται με δυνητική ευκτική, γιατί δηλώνει ερώτηση για το δυνατόν στο παρόν ή στο μέλλον. Τί: αντικείμενο στο ὁκνήσειεν ἄν οὗτος: υποκείμενο στο ὁκνήσειεν ἄν ὁκνήσειεν ἄν: ρήμα ὃ ἄνδρες: κλητική προσφώνηση Ἀθηναῖοι: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἄνδρες τῶν ἀνηκέστων: γενική διαιρετική στο τί δεινῶν: γενική διαιρετική στο τί ἄνθρωπος: παράθεση στο οὗτος μιὰρὸς: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἄνθρωπος πατρικῆς: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἐχθρας ἐχθρας: γενική αντικειμενική στο ἀνάμεστος πρὸς τὸν δῆμον: εμπρόθετος προσδιορισμός της εχθρικής διάθεσης ἀνάμεστος: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἄνθρωπος	Ποια ανεπανόρθωτη και φοβερή πράξη θα διστάσει να κάνει αυτός, Αθηναίοι, ένας άνθρωπος ελεεινός και γεμάτος από πατρογονική έχθρα προς τη δημοκρατία;	Πράγματι, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, από ποια ολεθριότατη και φοβερότατη πράξη αυτός θα δίσταζε, ένας ἄνθρωπος μιὰρὸς και γεμάτος από μίσος κληρονομικό κατά της δημοκρατίας;
Τίς δ' ἂν ἄλλος μᾶλλον, ὃ μὴ γένοιτο, ἀνατρέψειεν τὴν πόλιν,	Κύρια πρόταση, ευθεία ερώτηση, που εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία τί, είναι μερικής άγνοιας και εκφέρεται με δυνητική ευκτική και δηλώνει απλή σκέψη του λέγοντος. Τίς: υποκείμενο στο ἂν ἀνατρέψειεν ἄλλος: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο Τίς μᾶλλον: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού στο ρήμα ἂν ἀνατρέψειεν: ρήμα τὴν πόλιν: αντικείμενο στο ἂν ἀνατρέψειεν	Ποιος ἄλλος θα καταργούσε το πολίτευμα,	Ποιος καλύτερα από αυτόν θα μπορούσε (πράγμα το οποίο μακάρι να μη γίνει) να ανατρέψει την πόλη,
εἰ λάβοιτ' ἐξουσίας;	Δευτερεύουσα υποθετική πρόταση που εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο εἰ,	αν αποκτούσε τη δύναμη;	αν λάμβανε την εξουσία για αυτό;

	εκφέρεται με ευκτική και έχει απόδοση το ἄν ἀνατρέψειεν (δυνητική ευκτική) σηματίζοντας τον υποθετικό λόγο της απλής σκέψης του λέγοντος λάβοιτ': ρήμα Τίς: εννοούμενο υποκείμενο στο λάβοιτ' ἔξουσας: αντικείμενο στο λάβοιτ'		
ὃ μὴ γένοιτο	Δευτερεύουσα αναφορική πρόταση επιθυμίας που εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία ὃ και εκφέρεται με ευχετική ευκτική ὃ: υποκείμενο στο μὴ γένοιτο μὴ γένοιτο: ρήμα	Εύχομαι να μην συμβεί κάτι τέτοιο.	
Οὐχ ὁρᾷθ'	Κύρια πρόταση κρίσεως αρνητική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. ὁρᾷθ': ρήμα (ὁρᾷτε) ὕμεις: εννοούμενο υποκείμενο στο ὁρᾷθ'	Δεν βλέπετε	Δεν βλέπετε,
ὅτι τῆς φύσεως αὐτοῦ καὶ πολιτείας οὐ λογισμὸς οὐδ' αἰδῶς οὐδεμία ἀλλ' ἀπόνοι' ἡγεῖται,	Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση που εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο ὅτι δηλώνοντας αντικειμενική κρίση, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως αντικείμενο στην κύρια «Οὐχ ὁρᾷθ'». τῆς φύσεως: αντικείμενο στο ἡγεῖται αὐτοῦ: γενική κτητική στο τῆς φύσεως πολιτείας: αντικείμενο στο ἡγεῖται λογισμὸς: υποκείμενο στο ἡγεῖται αἰδῶς: υποκείμενο στο ἡγεῖται οὐδεμία: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο αἰδῶς ἀπόνοι': υποκείμενο στο ἡγεῖται ἡγεῖται: ρήμα	ὅτι η φύση του και συμπεριφορά του δεν διέπεται από καμιά λογική και σεβασμό,	ὅτι εξαιτίας της κατεύθυνσης της φύσης του και της πολιτικής του δεν μεταχειρίζεται το λογικό και την ντροπή,
μᾶλλον δ' ὅλον ἔστ' ἀπόνοι' ἢ τούτου πολιτεία;	Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση που εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο ὅτι δηλώνοντας αντικειμενική κρίση, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως αντικείμενο στην κύρια «Οὐχ ὁρᾷθ'». μᾶλλον: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού ὅλον: αιτιατική ως επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού ἔστ': ρήμα ἀπόνοι': κατηγορούμενο στο ἢ πολιτεία ἢ πολιτεία: υποκείμενο στο ἔστ' τούτου: γενική κτητική στο πολιτεία	ἀλλὰ καθοδηγείται από την παράνοια, για να μην πω ὅτι συνολικά η συμπεριφορά του εἶναι παραιοϊκή;	ἀλλ' ὅλη την πολιτική του κατευθύνει η παραιοσύνη;
Ἦ μέγιστον μὲν ἔστιν αὐτῷ τῷ ἔχοντι κακόν,	Κύρια πρόταση κρίσεως καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. Ἦ: υποκείμενο στο ἔστιν	Και η παράνοια εἶναι, αφενός, το μεγαλύτερο κακό για αὐτόν που την ἔχει,	Διότι αὐτή μέγιστο μὲν εἶναι κακό γι' ἐκεῖνον που την ἔχει,

	μέγιστον: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο κακόν ἐστιν: ρήμα αὐτῷ: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο τῷ ἔχοντι τῷ ἔχοντι: δοτική αντιχαριστική κακόν: κατηγορούμενο στο Ἦ		
δεινὸν δὲ καὶ χαλεπὸν πᾶσι,	Κύρια πρόταση κρίσεως καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. δεινόν: κατηγορούμενο στο Ἦ χαλεπόν: κατηγορούμενο στο Ἦ πᾶσι: δοτική αντιχαριστική ἐστιν: εννοούμενο ρήμα Ἦ: εννοούμενο υποκείμενο στο ἐστιν	αφετέρου κάτι φοβερό και δύσκολο για όλους	φοβερό δε και βλαβερό σε όλους,
πόλει δ' οὐκ ἀνεκτόν.	Κύρια πρόταση κρίσεως καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. πόλει: δοτική προσωπική του ποιητικού αιτίου στο ρηματικό επίθετο ἀνεκτόν ἀνεκτόν: κατηγορούμενο στο Ἦ ἐστιν: εννοούμενο ρήμα Ἦ: εννοούμενο υποκείμενο στο ἐστιν	και ανυπόφορο για την πόλη.	ανυπόφορο δε για μια πόλη.
Ὁ γὰρ ἀπονεννοημένος ἅπας ἑαυτὸν μὲν προεῖται καὶ τὴν ἐκ λογισμοῦ σωτηρίαν,	Κύρια πρόταση κρίσεως καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. Ὁ ἀπονεννοημένος: υποκείμενο στο προεῖται & επιθετική μετοχή με υποκείμενο το ἄρθρο της. ἅπας: ονοματικός ομοιόπτωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο Ὁ ἀπονεννοημένος ἑαυτὸν: αντικείμενο στο προεῖται προεῖται: ρήμα τὴν σωτηρίαν: αντικείμενο στο προεῖται	Γιατί ο παρανοϊκός εγκαταλείπει παντελώς τον εαυτό του και τη σωτηρία που του προσφέρει η λογική,	Διότι ο παράφρων παραιτείται από τον εαυτό του και την σωτηρία που φέρνει η λογική,
ἐὰν ἄρα σωθῇ	Δευτερεύουσα υποθετική πρόταση που εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο ἐὰν, εκφέρεται με υποτακτική και έχει απόδοση το σῴζεται σχηματίζοντας τον υποθετικό λόγο της αόριστης επανάληψης στο παρόν - μέλλον. σωθῇ: ρήμα Ὁ ἀπονεννοημένος: εννοούμενο υποκείμενο στο προεῖται & επιθετική μετοχή με υποκείμενο το ἄρθρο της.	και, αν σωθεί,	και αν συμβεί να σωθεί,
ἐκ δὲ τοῦ παραδόξου καὶ παραλόγου σῴζεται.	Κύρια πρόταση κρίσεως καταφατική που εκφέρεται με οριστική με την προηγούμενη υποθετική σχηματίζει τον υποθετικό λόγο της αόριστης επανάληψης στο παρόν - μέλλον.	θα σωθεί από κάτι απροσδόκητο και παράλογο.	σῴζεται ενάντια σε κάθε ελπίδα και λογική.

	σφίζεται: ρήμα Ὁ ἀπονενοημένος: εννοούμενο υποκείμενο στο προεῖται & επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της. ἐκ τοῦ παραδόξου: εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας ἐκ τοῦ παραλόγου: εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας		
Τίς ἂν οὔν εὖ φρονῶν αὐτὸν ἂν ἢ τὰ τῇ πατρίδι συμφέροντα ταύτη συνάψειεν;	Κύρια πρόταση, ευθεία ερώτηση, που εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία τί, είναι μερικής άγνοιας και εκφέρεται με δυνητική ευκτική και δηλώνει απλή σκέψη του λέγοντος. Τίς: υποκείμενο στο ἂν συνάψειεν και στο φρονῶν ἂν συνάψειεν: ρήμα εὖ: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο εὖ φρονῶν: υποθετική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος Τίς αὐτὸν: άμεσο αντικείμενο στο ἂν συνάψειεν τὰ συμφέροντα: άμεσο αντικείμενο στο ἂν συνάψειεν & επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της τῇ πατρίδι: αντικείμενο της μετοχής τὰ συμφέροντα ταύτη: έμμεσο αντικείμενο στο ἂν συνάψειεν	Ποιος συνετός, λοιπόν, θα συνέδεε τον εαυτό του ή το όφελος της πατρίδας με αυτήν;	Ποιος λοιπόν σώφρων θα συνέδεε τον εαυτό του ή τα συμφέροντα της πόλης με την παραφροσύνη;
Τίς οὐκ ἂν εἰς ὅσον δυνατὸν φεύγοι,	Κύρια πρόταση, ευθεία ερώτηση, που εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία τί, είναι μερικής άγνοιας και εκφέρεται με δυνητική ευκτική και δηλώνει έντονο ισχυρισμό. Τίς: υποκείμενο στο ἂν φεύγοι ἂν φεύγοι: ρήμα εἰς ὅσον δυνατὸν	Ποιος δεν θα απομακρυνόταν όσο μπορούσε,	Ποιος δεν θα την απέφευγε όσο μπορούσε
καὶ τὸν ἔχοντα ταύτην ἐκποδῶν ποιήσαιτο,	Κύρια πρόταση, ευθεία ερώτηση, που εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία τί, είναι μερικής άγνοιας και εκφέρεται με δυνητική ευκτική και δηλώνει έντονο ισχυρισμό. Τίς: εννοούμενο υποκείμενο στο ἂν ποιήσαιτο τὸν ἔχοντα: αντικείμενο στο ἂν ποιήσαιτο & επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της ταύτην: αντικείμενο της μετοχής τὸν ἔχοντα ἐκποδῶν: κατηγορούμενο στη μετοχή τὸν ἔχοντα ποιήσαιτο: ρήμα	και δεν θα έδιωχνε μακριά όποιοι την είχε,	και δεν θα ήθελε να απαλλαγεί από αυτόν που την έχει,

ἵνα μηδ' ἄκων αὐτῇ ποτε περιπέσῃ;	Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, που εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο ἵνα, εκφέρεται με υποτακτική, γιατί δηλώνει σκοπό προσδοκώμενο και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στην κύρια. Τίς: εννοούμενο υποκείμενο στο περιπέσῃ ἄκων: επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου στο Τίς αὐτῇ: αντικείμενο στο περιπέσῃ ποτε: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου περιπέσῃ: ρήμα	ὥστε να μην σχετιστεί με αυτήν ακόμη και χωρίς τη θέλησή του;	Ὡστε να μη περιπέσει σε αυτή, ἔστω και ακούσια;
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ὑπὲρ πατρίδος βουλευομένους δεῖ ζητεῖν	Κύρια πρόταση κρίσεως αρνητική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. ὦ ἄνδρες: κλητική προσφώνηση Ἀθηναῖοι: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἄνδρες τοὺς βουλευομένους: υποκείμενο στο ζητεῖν & επιθετική μετοχή με υποκείμενο το ἄρθρο της. ὑπὲρ πατρίδος: εμπρόθετος προσδιορισμός της υπεράσπισης δεῖ: απρόσωπο ρήμα ζητεῖν: υποκείμενο στο δεῖ & τελικό απαρέμφατο	Ὅσοι, Ἀθηναῖοι, σκέφτονται το καλό της πατρίδας πρέπει να επιδιώκουν	Δεν πρέπει, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εκείνοι που σκέπτονται για την πατρίδα να μετέχουν στην αφροσύνη,
ὅτ'ω κοινωήσουσιν οὐκ ἀπονοίας, ἀλλὰ νοῦ καὶ φρενῶν ἀγαθῶν καὶ προνοίας πολλῆς.	Δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική πρόταση που εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία ὅτ'ω, είναι μερικής ἄγνοιας και εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. ὅτ'ω: ἔμμεσο αντικείμενο στο κοινωήσουσιν κοινωήσουσιν: ρήμα οἱ βουλόμενοι: εννοούμενο υποκείμενο στο κοινωήσουσι ἀπονοίας: ἄμεσο αντικείμενο στο κοινωήσουσιν νοῦ: αντικείμενο στο κοινωήσουσιν φρενῶν: ἄμεσο αντικείμενο στο κοινωήσουσιν ἀγαθῶν: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο φρενῶν προνοίας: ἄμεσο αντικείμενο στο κοινωήσουσιν πολλῆς: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο προνοίας	να συναναστρέφονται με κάποιον που διαθέτει ὄχι παράνοια, ἀλλὰ σκέψη και γερό μυαλό και πολλή προνοητικότητα.	ἀλλὰ να εἶναι εφοδιασμένοι με σύνεση, υγιείς σκέψεις και μεγάλη προνοητικότητα.
Ταῦτα μὲν γὰρ εἰς εὐδαιμονίαν ἄγει πάντας ἀνθρώπους,	Κύρια πρόταση κρίσεως καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό.	Γιατί αυτά οδηγούν όλους τους ανθρώπους στην ευτυχία,	Διότι αυτά μεν οδηγούν τους ανθρώπους στην ευτυχία,

	Ταῦτα: υποκείμενο στο ἄγει (αττική σύνταξη) εἰς εὐδαιμονίαν: εμπρόθετος προσδιορισμός του τόπου μεταφορικά / κατάστασης ἄγει: ρήμα πάντας: ονοματικός ομοιόπτωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο ἄνθρώπους ἄνθρώπους: αντικείμενο στο ἄγει		
ἐκείνη δ’	Κύρια πρόταση κρίσεως καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. ἐκείνη: υποκείμενο ἄγει: εννοούμενο ρήμα ἐκεῖσε: εννοούμενος επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου	ἐνὼ ἐκείνη	ἐκείνη δε οδηγεί
οἱ τοῦτον ἀπελθεῖν δεῖ.	Δευτερεύουσα αναφορική πρόταση προσδιοριστική στο εννοούμενο που εισάγεται με το αναφορικό επίρρημα οἱ και εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό οἱ: επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου τοῦτον: υποκείμενο στο ἀπελθεῖν ἀπελθεῖν: υποκείμενο στο δεῖ & τελικό απαρέμφατο δεῖ: πρόσωπο ρήμα	ἐκεῖ όπου αὐτός πρέπει να καταλήξει.	ἐκεῖ όπου αὐτός πρέπει να καταλήξει.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ, Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΘΕΜΑ 2, 30027

Ξενοφῶν, Ἑλληνικά, Βιβλίο 7, κεφ. 1, §§39-40

(έκδ. E.C. Marchant, Οξφόρδη: Clarendon Press, 1900, ανατ. 1968)

Το 367 π.Χ. οι ίδιες οι ελληνικές πόλεις έστειλαν αντιπροσώπους στον Πέρση βασιλιά επιδιώκοντας την περσική ανάμειξη στις ελληνικές υποθέσεις, ώστε μέσω της περσικής υποστήριξης, να κερδίσουν την ηγεμονία στον ελλαδικό χώρο. Ως αντιπρόσωπος της Θήβας στάλθηκε ο Πελοπίδας, που εξασφάλισε χρηματοδότηση της πόλης του από τους Πέρσες και τη συγγραφή της επιστολής για την οποία γίνεται λόγος και στο κείμενο.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	Μτφρ.Γ.Α. Ράπτης. 2005	Μτφρ. Ρ.Ρούφος. [1966] 2000
Ὡς δὲ οἱ Θηβαῖοι συνεκάλεσαν ἀπὸ τῶν πόλεων ἀπασῶν ἀκουσομένους τῆς παρὰ βασιλέως ἐπιστολῆς,	Δευτερεύουσα χρονική πρόταση, εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο Ὡς και δηλώνει το προτερόχρονο, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα της πρότασης, από την οποία εξαρτάται. οἱ Θηβαῖοι: υποκείμενο στο συνεκάλεσαν συνεκάλεσαν: ρήμα ἀπὸ τῶν πόλεων: εμπρόθετος προσδιορισμός της προέλευσης ἀπασῶν: ονοματικός ομοιόπτωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο τῶν πόλεων ἀκουσομένους: τελική μετοχή συνημμένη στο εννοούμενο αντικείμενο του ρήματος πρέσβεις τῆς παρὰ βασιλέως: εμπρόθετος προσδιορισμός της προέλευσης ἐπιστολῆς: αντικείμενο στη μετοχή ἀκουσομένους	Ὅταν οι Θηβαῖοι συγκάλεσαν αντιπροσώπους ἀπὸ ὅλες τις πόλεις για να πληροφορηθῶν τα κείμενα του βασιλιά,	Οι Θηβαῖοι κάλεσαν εκπροσώπους ἀπ' ὅλες τις πόλεις για να τους ανακοινώσουν την ἐπιστολή του Βασιλέως·
καὶ ὁ Πέρσης ὁ φέρων τὰ γράμματα δείξας τὴν βασιλέως σφραγίδα ἀνέγνω τὰ γεγραμμένα,	Δευτερεύουσα χρονική πρόταση, συνδέεται παρατακτικά μ την προηγούμενη με τον παρατακτικό σύνδεσμο και, δηλώνει το προτερόχρονο, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα της πρότασης, από την οποία εξαρτάται. ὁ Πέρσης: υποκείμενο στο ἀνέγνω και στη μετοχή δείξας ὁ φέρων: επιθετική μετοχή με υποκείμενο το ἄρθρο της, παράθεση στο ὁ Πέρσης τὰ γράμματα: αντικείμενο στη μετοχή ὁ φέρων δείξας: χρονική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος ὁ Πέρσης	και ο Πέρσης που ἔφερε τα κείμενα ἔδειξε τη σφραγίδα του βασιλιά και διάβασε τα κείμενα,	ο Πέρσης που την εἶχε φέρει ἔδειξε τη βασιλική σφραγίδα και κατόπιν διάβασε το κείμενο.

	τὴν βασιλέως: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο σφραγίδα βασιλέως: γενική κτητική στο σφραγίδα τὴν σφραγίδα: αντικείμενο στη μετοχή δείξας ἀνέγνω: ρήμα τὰ γεγραμμένα: επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της ως αντικείμενο στο ρήμα ἀνέγνω		
οἱ μὲν Θηβαῖοι ὁμνῦναι ταῦτα ἐκέλευον βασιλεῖ καὶ ἑαυτοῖς τοὺς βουλομένους φίλους εἶναι,	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. οἱ Θηβαῖοι: υποκείμενο στο ρήμα ἐκέλευον ὁμνῦναι: αντικείμενο στο ρήμα ἐκέλευον & τελικό απαρέμφατο ταῦτα: αντικείμενο στο ὁμνῦναι ἐκέλευον: ρήμα βασιλεῖ: δοτική αντικειμενική στο φίλους ἑαυτοῖς: δοτική αντικειμενική στο φίλους τοὺς βουλομένους: επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της που λειτουργεί ως υποκείμενο στο ὁμνῦναι (ετεροπροσωπία) & αντικείμενο στο ἐκέλευον φίλους: κατηγορούμενο στο βουλομένους εἶναι: αντικείμενο στη μετοχή τοὺς βουλομένους & τελικό απαρέμφατο	οἱ Θηβαῖοι ἀπαίτησαν να δεσμευθῶν με ὄρκο στο βασιλιά και ἀπὸ ἐκείνους ὅσοι ἤθελαν να εἶναι φίλοι,	Τότε οἱ Θηβαῖοι ζήτησαν ἀπ' ὅλους, ὅσους ἤθελαν τη φιλία τη δική τους και του Βασιλέως, να ὀρκιστοῦν πως θα τηρήσουν αὐτοὺς τοὺς ὅρους.
οἱ δὲ ἀπὸ τῶν πόλεων ἀπεκρίναντο	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. οἱ δὲ: υποκείμενο ἀπὸ τῶν πόλεων: εμπρόθετος προσδιορισμός της προέλευσης ἀπεκρίναντο: ρήμα	ἀλλὰ οἱ ἀντιπρόσωποι ἀπάντησαν	Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν πόλεων ἀποκρίθηκαν,
ὅτι οὐκ ὁμούμενοι ἀλλ' ἀκουσόμενοι πεμφθεῖσαν·	Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο ὅτι, γιατί δηλώνει αντικειμενική/πραγματική κρίση, εκφέρεται με ευκτική του πλαγίου λόγου, γιατί το ρήμα της πρότασης ἀπὸ την οποία εξαρτάται βρίσκεται σε ιστορικό χρόνο και λειτουργεί ως αντικείμενο στο ἀπεκρίναντο. ὁμούμενοι: τελική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος ἀκουσόμενοι: τελική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος πεμφθεῖσαν: ρήμα οὗτοι: εννοούμενο υποκείμενο στα πεμφθεῖσαν, ὁμούμενοι, ἀκουσόμενοι	ὅτι εἶχαν ἔλθει για ενημέρωση και ὄχι για να δώσουν ὅρκους.	ωστόσο, ὅτι δεν τοὺς εἶχαν στείλει μ' ἐντολή να ὀρκιστοῦν, ἀλλὰ ν' ἀκούσουν·
εἰ δέ τι ὄρκων δέοιντο,	Δευτερεύουσα επιρρηματική υποθετική πρόταση, εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο εἰ και εκφέρεται με ευκτική	Ἀν ἀπαιτούσαν ὄρκους, συνιστοῦσαν να στείλουν	κι αν οἱ Θηβαῖοι ἤθελαν ὄρκους, εἶπαν, δεν

	σχηματίζοντας με το απαρέμφατο πέμπειν της επόμενης κύριας πρότασης ως απόδοση εξαρτημένο υποθετικό λόγο που δηλώνει το προσδοκώμενο. τι: αντικείμενο στο δέοιντο ὄρκων δέοιντο: ρήμα	απεσταλμένους στις πόλεις τους.	είχαν παρά να στείλουν δικούς τους αντιπροσώπους στις πόλεις.
πρὸς τὰς πόλεις πέμπειν ἐκέλευον.	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. πρὸς τὰς πόλεις: εμπρόθετος προσδιορισμός κίνησης σε τόπο πέμπειν: αντικείμενο στο ἐκέλευον ἐκέλευον: ρήμα οὗτοι: εννοούμενο υποκείμενο στο ἐκέλευον τούτους / Θηβαίους: εννοούμενο αντικείμενο στο ἐκέλευον και υποκείμενο στο πέμπειν (ετεροπροσωπία)		
Ὁ μέντοι Ἀρκὰς Λυκομήδης καὶ τοῦτο ἔλεγεν,	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. Ὁ Ἀρκὰς: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο Λυκομήδης Λυκομήδης: υποκείμενο τοῦτο: αντικείμενο σύστοιχο στο ἔλεγεν ἔλεγεν: ρήμα	Μάλιστα ο Λυκομήδης των Αρκάδων ἔλεγε και αυτό,	Ο Λυκομήδης μάλιστα, ο Αρκάς, πρόσθεσε
ὅτι οὐδὲ τὸν σύλλογον ἐν Θήβαις δέοι εἶναι,	Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο ὅτι, γιατί δηλώνει αντικειμενική/πραγματική κρίση, εκφέρεται με ευκτική του πλαγίου λόγου, γιατί το ρήμα της πρότασης από την οποία εξαρτάται βρίσκεται σε ιστορικό χρόνο και λειτουργεί ως επεξήγηση στο τοῦτο. τὸν σύλλογον: υποκείμενο στο εἶναι (ετεροπροσωπία) ἐν Θήβαις: εμπρόθετος προσδιορισμός στάσης σε τόπο δέοι: απρόσωπο ρήμα εἶναι: υποκείμενο στο δέοι & τελικό απαρέμφατο	ὅτι δηλαδή δεν ἔπρεπε να γίνει η συγκέντρωση στη Θήβα,	ὅτι ούτε κι η διάσκεψη ἔπρεπε να είχε συγκληθεί στη Θήβα,
ἀλλ' τὸν σύλλογον δέοι εἶναι	Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, συνδέεται παρατακτικά με την προηγούμενη ειδική με τον παρατακτικό σύνδεσμο ἀλλά, δηλώνει αντικειμενική/πραγματική κρίση, εκφέρεται με ευκτική του πλαγίου λόγου, γιατί το ρήμα της πρότασης από την οποία εξαρτάται βρίσκεται σε ιστορικό χρόνο και λειτουργεί ως επεξήγηση στο τοῦτο.	ἀλλὰ εκεί που θα εκδηλωνόταν ο πόλεμος.	παρά εκεί που γινόταν ο πόλεμος.

	τὸν σύλλογον: υποκείμενο στο εἶναι (ετεροπροσωπία) δέοι: απρόσωπο ρήμα εἶναι: υποκείμενο στο δέοι & τελικό απαρέμφατο		
ἐνθα ἂν ᾗ ὁ πόλεμος.	Δευτερεύουσα επιρρηματική αναφορική πρόταση, εισάγεται με το αναφορικό επίρρημα ἐνθα, κεφέρεται με Υποτακτική, γιατί το περιεχόμενο είναι δυνατό ή υποτιθέμενο και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου. ἐνθα: επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου ᾗ: ρήμα ὁ πόλεμος: υποκείμενο στο ἂν ᾗ		
Χαλεπαινόντων δ' αὐτῷ τῶν Θηβαίων καὶ λεγόντων ... οὐδ' εἰς τὸ συνέδριον ἤθελε καθίζειν,	Κύρια πρόταση κρίσεως, αρνητική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. Χαλεπαινόντων: γενική απόλυτη χρονική μετοχή αὐτῷ: αντικείμενο στη μετοχή Χαλεπαινόντων τῶν Θηβαίων: υποκείμενο στο Χαλεπαινόντων & λεγόντων λεγόντων: γενική απόλυτη χρονική μετοχή εἰς τὸ συνέδριον: εμπρόθετος προσδιορισμός του τόπου ἤθελε: ρήμα καθίζειν: αντικείμενο στο ἤθελε & τελικό απαρέμφατο αὐτός: εννοούμενο υποκείμενο στο ἤθελε & καθίζειν (ταυτοπροσωπία)	Κι όταν οι Θηβαίοι δυσανασχέτησαν μ' αὐτόν και ἔλεγαν ... δε θέλησε ούτε να παρακολουθήσει το συνέδριο,	Οι Θηβαίοι θύμωσαν μαζί του και εἶπαν ... τότε εκείνος δεν δέχτηκε ούτε να καθίσει στο συνέδριο,
ὥς διαφθείροι τὸ συμμαχικόν,	διαφθείροι: ρήμα τὸ συμμαχικόν: αντικείμενο στο διαφθείροι οὗτος: εννοούμενο υποκείμενο στο διαφθείροι	ὅτι υποσκάπτει τη συμμαχία,	ὅτι υπονομεύει τη συμμαχία.
ἀλλ' ἀπιὼν ὄχγετο, καὶ μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ ἐξ Ἀρκαδίας πρέσβεις.	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. ἀπιὼν: χρονική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος ὄχγετο: ρήμα μετ' αὐτοῦ: εμπρόθετος προσδιορισμός της συνοδείας πάντες: ονοματικός ομοιόπτωτος κατηγορηματιός προσδιορισμός στο πρέσβεις οἱ ἐξ Ἀρκαδίας: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο πρέσβεις ἐξ Ἀρκαδίας: εμπρόθετος προσδιορισμός της προέλευσης	αλλά ἔφυγε ἀπὸ ἐκεῖ και μαζί του ὅλοι οἱ αντιπρόσωποι ἀπὸ την Ἀρκαδία.	παρά σηκώθηκε κι ἔφυγε μαζί μ' ὅλους τους πρέσβεις της Ἀρκαδίας.

	πρέσβεις: υποκείμενο στο ὄχρετο οὗτος: εννοούμενο υποκείμενο στο ὄχρετο & ἄπιων		
Ὡς δ' ἐν Θήβαις οὐκ ἠθέλησαν οἱ συνελθόντες ὁμόσαι,	Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο Ὡς, γιατί δηλώνει υποκειμενική αιτία, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει πραγματικό αίτιο και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας. ἐν Θήβαις: εμπρόθετος προσδιορισμός στάσης σε τόπο οὐκ ἠθέλησαν: ρήμα οἱ συνελθόντες: επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της & υποκείμενο στο οὐκ ἠθέλησαν & στο ὁμόσαι (ταυτοπροσωπία) ὁμόσαι: αντικείμενο στο οὐκ ἠθέλησαν & τελικό απαρέμφοτο	Και επειδή οι σύνεδροι στη Θήβα αρνήθηκαν να ορκισθούν,	Μια και οι αντιπρόσωποι δεν θέλησαν να δώσουν ὅρκους στη Θήβα,
ἔπεμπον οἱ Θηβαῖοι πρέσβεις ἐπὶ τὰς πόλεις, ὁμνύναι κελεύοντες ποιήσιν κατὰ τὰ βασιλέως γράμματα, νομίζοντες ὀκνήσιν μίαν ἐκάστην τῶν πόλεων ἀπεχθάνεσθαι ἅμα ἑαυτοῖς τε καὶ βασιλεῖ.	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. ἔπεμπον: ρήμα οἱ Θηβαῖοι: υποκείμενο στο ἔπεμπον & στο κελεύοντες & στο νομίζοντες πρέσβεις: αντικείμενο στο ἔπεμπον & υποκείμενο στο ὁμνύναι+ποιήσιν (ετεροπροσωπία) ἐπὶ τὰς πόλεις: εμπρόθετος προσδιορισμός της εχθρικής διάθεσης ὁμνύναι: αντικείμενο στη μετοχή κελεύοντες κελεύοντες: τροπική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος ποιήσιν: αντικείμενο στο ὁμνύναι & ειδικό απαρέμφοτο κατὰ τὰ γράμματα: εμπρόθετος προσδιορισμός της συμφωνίας βασιλέως: γενική υποκειμενική στο γράμματα νομίζοντες: αιτιολογική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος ὀκνήσιν: αντικείμενο στη μετοχή νομίζοντες & ειδικό απαρέμφοτο μίαν: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἐκάστην ἐκάστην: υποκείμενο στο ὀκνήσιν & στο ἀπεχθάνεσθαι τῶν πόλεων: γενική διαιρετική στο μίαν ἐκάστην ἀπεχθάνεσθαι: αντικείμενο στο ὀκνήσιν & τελικό απαρέμφοτο	οι Θηβαῖοι ἔστειλαν πρέσβεις στις πόλεις, ζητώντας να ορκισθούν ότι θα επικροτήσουν τα ὅσα γράφει ο Πέρσης βασιλιάς, πιστεύοντας ότι θα διστάσει κάθε πόλη χωριστά να ἔλθει σε αντιπαράθεση με εκείνους και με το βασιλιά.	οι Θηβαῖοι ἔστειλαν πρέσβεις στις πόλεις ζητώντας τους να ορκιστούν ότι θα συμμορφωθούν με το βασιλικό κείμενο — πιστεύοντας ότι η καθεμιά πόλη χωριστά θα δίσταζε να προκαλέσει την ἔχθρα και των ἰδίων και του Βασιλέως.

	έαυτοίς: αντικείμενο στο άπεχθάνεσθαι βασίλει: αντικείμενο στο άπεχθάνεσθαι		

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ, Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΘΕΜΑ 2, 35919

Λυσίας, Κατὰ Ἀλκιβιάδου λιποταξίου, 1-3

(έκδ. W.R.M. Lamb, 1930. Lysias. Loeb Classical Library. Cambridge, MA: Harvard University Press· Λονδίνο: William Heinemann Ltd)

Ο Αλκιβιάδης ο νεώτερος κατηγορείται ότι κατατάχτηκε παράνομα στο ιππικό, ενώ είχε καταταγεί από τους αρχηγούς του πεζικού στους οπλίτες (395/4 π.Χ.) για να πολεμήσει στην Αλίαρτο της Βοιωτίας. Η κατάταξή του αυτή έγινε αυθαίρετα, χωρίς να έχει υποβληθεί στη νόμιμη διαδικασία ενώπιον των αρχόντων, λόγω της δειλίας του, καθώς όποιος κατατασσόταν στο ιππικό, γνώριζε ότι θα είναι ασφαλής, αφού οι Σπαρτιάτες δεν διέθεταν ισχυρό ιππικό ενώ το συμμαχικό βοιωτικό ιππικό ήταν πολυάριθμο και ξακουστό.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	Μτφρ. Σ. Τζουμελέας. [1939] χ.χ. Διασκευή από την καθαρεύουσα στη δημοτική	Μτφρ. Γ.Α. Ράπτης. 2003.
Ἦγοῦμαι μὲν, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐδεμίαν ὑμᾶς ποθεῖν ἀκοῦσαι πρόφασιν παρὰ τῶν βουλομένων Ἀλκιβιάδου κατηγορεῖν·	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. Ἦγοῦμαι: ρήμα Ἐγὼ: εννοούμενο υποκείμενο στο Ἦγοῦμαι ὧ ἄνδρες: κλητική προσφώνηση δικασταί: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἄνδρες οὐδεμίαν: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο πρόφασιν ὑμᾶς: υποκείμενο στο ποθεῖν & ἀκοῦσαι (ετεροποσωπία) ποθεῖν: αντικείμενο στο Ἦγοῦμαι & ειδικό απαρέμφατο ἀκοῦσαι: αντικείμενο στο ποθεῖν & τελικό απαρέμφατο πρόφασιν: αντικείμενο στο ἀκοῦσαι παρὰ τῶν βουλομένων: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο ἀκοῦσαι τῶν βουλομένων: επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της Ἀλκιβιάδου: αντικείμενο στο κατηγορεῖν κατηγορεῖν: αντικείμενο στο τῶν βουλομένων	Νομίζω μὲν, κύριοι δικαστές, ότι καμία δικαιολογία της κατηγορίας δεν επιθυμείτε να πληροφορηθείτε από αυτούς που θέλουν να κατηγορούν τον Αλκιβιάδη·	Νομίζω, κύριοι δικαστές, ότι δεν επιθυμείτε να ακούσετε καμία δικαιολογία από αυτούς που θέλουν να κατηγορήσουν τον Αλκιβιάδη·
τοιοῦτον γὰρ πολίτην ἑαυτὸν ἐξ ἀρχῆς παρέσχεν, ὥστε καὶ εἰ μὴ τις ἰδίᾳ ἀδικούμενος ὑπ' αὐτοῦ τυγχάνει, οὐδὲν ἦττον προσήκει ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων ἐχθρὸν αὐτὸν ἡγεῖσθαι.	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. τοιοῦτον: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο πολίτην	διότι ως πολίτης από την αρχή έτσι συμπεριφέρθηκε ὥστε, και αν τυχόν κανείς δεν αδικήθηκε ατομικά απ' αυτόν, καθόλου λιγότερο δεν πρέπει να τον θεωρεί εχθρό από τη συμπεριφορά, (που ως πολίτης έδειξε.)	γιατί, συμπεριφέρθηκε έτσι ως πολίτης από την πρώτη στιγμή, ὥστε και αν ακόμη κανείς τυχαίνει να μην αδικήθηκε από αυτόν στην ιδιωτική του ζωή,

	πολίτην: κατηγορούμενο στο αντικείμενο ἐαυτὸν ἐαυτὸν: αντικείμενο στο παρέσχεν ἐξ ἀρχῆς: εμπρόθετος προσδιορισμός του χρόνου στο παρέσχεν παρέσχεν: ρήμα		περισσότερο ταιριάζει από τις άλλες του ασχολίες να τον θεωρεί εχθρό.
καὶ εἰ μὴ τις ἰδίᾳ ἀδικούμενος ὑπ' αὐτοῦ τυγχάνει.	Δευτερεύουσα επιρρηματική παραχωρητική πρόταση, εισάγεται με τον παραχωρητικό σύνδεσμο καὶ εἰ, γιατί εξαρτάται από καταφατική πρόταση, εκφέρεται με οριστική, και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της παραχώρησης στο ρήμα προσῆκει της συμπερασματικής πρότασης, με την οποία σχηματίζει εξαρτημένο υποθετικό λόγο του πραγματικού. Τις: υποκείμενο στο τυγχάνει και στο ἀδικούμενος ἰδίᾳ: δοτικοφάνες επίρρημα του τρόπου ἀδικούμενος: κατηγορηματική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος ὑπ' αὐτοῦ: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου τυγχάνει: ρήμα	και αν τυχόν κανείς δεν αδικήθηκε ατομικά απ' αυτόν.	και αν ακόμη κανείς τυχαίνει να μην αδικήθηκε από αυτόν στην ιδιωτική του ζωή.
ὥστε οὐδὲν ἦττον προσήκει ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων ἐχθρὸν αὐτὸν ἡγεῖσθαι.	Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση, εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο ὥστε και εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει αποτέλεσμα πραγματικό και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος (πραγματικού) στο ρήμα παρέσχεν της πρότασης, από την οποία εξαρτάται. οὐδὲν: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού στο ἦττον ἦττον: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού στο προσήκει προσῆκει: απρόσωπο ρήμα ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων: εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας στο ἡγεῖσθαι	ὥστε καθόλου λιγότερο δεν πρέπει να τον θεωρεί εχθρό από τη συμπεριφορά, (που ως πολίτης έδειξε.)	ὥστε περισσότερο ταιριάζει από τις άλλες του ασχολίες να τον θεωρεί εχθρό.

	ἄλλων: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἐπιτηδευμάτων ἐχθρόν: κατηγορούμενο στο αὐτόν αὐτόν: αντικείμενο στο ἡγεῖσθαι ἡγεῖσθαι: υποκείμενο στο προσήκει & τελικό απαρέμφοτο		
Οὐ γὰρ μικρὰ τὰ ἁμαρτήματα, οὐδὲ συγγνώμης ἄξια, οὐδ' ἐλπίδα παρέχοντα ὥς ἔσται τοῦ λοιποῦ βελτίων, ἀλλ' οὕτω πεπραγμένα καὶ εἰς τοσοῦτο κακίας ἀφικμένα, ὥστ' ἐπ' ἐνίοις ὧν οὗτος φιλοτιμεῖται <καὶ> τοὺς ἐχθροὺς αἰσχύνεσθαι	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. εἰσί: εννοούμενο ρήμα μικρὰ: κατηγορούμενο στο ἁμαρτήματα τὰ ἁμαρτήματα: υποκείμενο στο εἰσί συγγνώμης: γενική της αξίας στο ἄξια ἄξια: κατηγορούμενο στο ἁμαρτήματα ἐλπίδα: αντικείμενο στο παρέχοντα παρέχοντα: αναφορική μετοχή ως κατηγορούμενο στο ἁμαρτήματα οὕτω: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο πεπραγμένα πεπραγμένα: αναφορική μετοχή ως κατηγορούμενο στο ἁμαρτήματα εἰς τοσοῦτο: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποσού κακίας: γενική διαιρετική στο τοσοῦτο ἀφικμένα: αναφορική μετοχή ως κατηγορούμενο στο ἁμαρτήματα	Διότι τα σφάλματά του δεν είναι μικρά ούτε αξίζει να συγχωρηθούν, ούτε παρέχουν ἐλπίδα ὅτι στο ἐξῆς θα εἶναι καλύτερος πολίτης, ἀλλὰ κατὰ τέτοιο τρόπο ἔχουν πραχθεῖ, καὶ σε τέτοια κακία ἔχουν φθάσει, ὥστε καὶ οἱ ἐχθροὶ του να ντρέπονται να ἀναφέρουν ἐκεῖνα, γιὰ τὰ ὁποία αὐτός υπερηφανεύεται.	Γιατί, τα σφάλματά του δεν είναι μικρά ούτε ἄξια να συγχωρεθούν ούτε δημιουργοῦν την ἐλπίδα ὅτι θα διορθωθεῖ ἀπὸ δῶ καὶ πέρα, ἀλλὰ ἐτσι ἔχουν διαπραχθεῖ καὶ ἔχουν φτάσει σε τέτοιο βαθμό κακίας, ὥστε γιὰ μερικὰ ἀπ' τα ὁποία αὐτός περηφανεύεται ἀκόμη καὶ οἱ ἐχθροὶ του να ντρέπονται.
ὥς ἔσται τοῦ λοιποῦ βελτίων	Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο ὥς, γιατί δηλώνει υποκειμενική κρίση, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως αντικείμενο της περίφρασης ἐλπίδα παρέχοντ. ἔσται: ρήμα τοῦ λοιποῦ: γενική συγκριτική στο Ἀλκιβιάδης / οὗτος βελτίων: κατηγορούμενο στο Ἀλκιβιάδης / οὗτος Ἀλκιβιάδης / οὗτος: εννοούμενο υποκείμενο στο ἔσται	ὅτι στο ἐξῆς θα εἶναι καλύτερος πολίτης	ὅτι θα διορθωθεῖ ἀπὸ δῶ καὶ πέρα,
ὧν οὗτος φιλοτιμεῖται	Δευτερεύουσα επιρρηματική αναφορική πρόταση προσδιοριστική στο ἐνίοις, εισάγεται με την αναφορική	γιὰ τα ὁποία αὐτός υπερηφανεύεται	ἀπ' τα ὁποία αὐτός περηφανεύεται

	αντωνυμία ὧν, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως αντικείμενο στο αίσχυνεσθαι. ὧν: αντικείμενο στο φιλοτιμείται οὗτος: υποκείμενο στο φιλοτιμείται φιλοτιμείται: ρήμα		
ὥστ' ἐπ' ἐνίοις<καί> τοὺς ἐχθροὺς αἰσχύνεσθαι.	Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση, εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο ὥστε και εκφέρεται με απαρέμφατο, γιατί δηλώνει αποτέλεσμα ενδεχόμενο ή δυνατό και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος (πραγματικού) στο περιεχόμενο της πρότασης, από την οποία εξαρτάται. ἐπ' ἐνίοις: εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας τοὺς ἐχθροὺς: υποκείμενο στο αίσχυνεσθαι αἰσχύνεσθαι: υποκείμενο στο προσήκει	ὥστε και οι εχθροί του να ντρέπονται να αναφέρουν εκείνα,	ὥστε για μερικά ... ακόμη και οι εχθροί του να ντρέπονται.
Ἐγὼ μέντοι, ὃ ἄνδρες δικασταί, καὶ πρότερον πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῖν διαφορᾶς ὑπαρχούσης, καὶ πάλαι τοῦτον πονηρὸν ἡγούμενος, καὶ νῦν ὑπ' αὐτοῦ πεπονθὼς κακῶς, πειράσομαι ὑπὲρ πάντων τῶν πεπραγμένων μεθ' ὑμῶν αὐτὸν τιμωρήσασθαι.	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. Ἐγὼ: εννοούμενο υποκείμενο στο πειράσομαι & στο ἡγούμενος & στο πεπονθὼς ὃ ἄνδρες: κλητική προσφώνηση δικασταί: ονοματικός ομοιοπρωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἄνδρες πρότερον: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου πρὸς τοὺς πατέρας: εμπρόθετος προσδιορισμός της εχθρικής διάθεσης ἡμῖν: δοτική προσωπική κτητική στο διαφορᾶς (λόγω του ὑπαρχούσης) διαφορᾶς: υποκείμενο στο ὑπαρχούσης ὑπαρχούσης: αιτιολογική μετοχή, γενική απόλυτη πάλαι: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου τοῦτον: αντικείμενο στο ἡγούμενος πονηρὸν: κατηγορούμενο στο τοῦτον	Εγώ όμως, κύριοι δικαστές, επειδή και στο παρελθόν μεταξύ των προγόνων μου και αυτού υπήρχε έχθρα, και επειδή προ πολλού θεωρώ αυτόν φαύλο, και επειδή και τώρα απ' αυτόν έχω αδικηθεί, θα προσπαθήσω με τη βοήθειά σας να τον τιμωρήσω για όλες τις κακές του πράξεις.	Εγώ λοιπόν, κύριοι δικαστές, επειδή και στο παρελθόν υπήρχε αντιπαλότητα ανάμεσα στους πατέρες μας και επειδή από παλιά θεωρούσα αυτόν επικίνδυνο και επειδή τώρα έχω υποστεί βλάβη από αυτόν, θα προσπαθήσω να τον τιμωρήσω μαζί σας για όλα όσα έχει κάνει.

	ἡγούμενος: αιτιολογική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος νῦν: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου ὑπ' αὐτοῦ: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο πεπονθώς πεπονθώς: αιτιολογική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος κακῶς: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου πειράσομαι: ρήμα ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων: εμπρόθετος προσδιορισμός της υπεράσπισης πάντων: ονοματικό ομοιόπτωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο πεπραγμένων τῶν πεπραγμένων: επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της μεθ' ὧν: εμπρόθετος προσδιορισμός της συνοδείας αὐτὸν: αντικείμενο στο τιμωρήσασθαι τιμωρήσασθαι: αντικείμενο στο πειράσομαι & τελικό απαρέμφατο		
Περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων Ἀρχεστρατίδης ἱκανῶς κατηγορήσε·	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. Ἀρχεστρατίδης: εννοούμενο υποκείμενο στο κατηγορήσε κατηγορήσε: ρήμα ἱκανῶς: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού στο κατηγορήσε Περὶ τῶν ἄλλων: εμπρόθετος προσδιορισμός της αναφοράς στο κατηγορήσε	Για τις άλλες του λοιπόν πράξεις ο Αρχεστρατίδης αρκετά τον κατηγορήσε·	Σχετικά, λοιπόν, με τα άλλα ο Αρχεστρατίδης τον κατηγορήσε πειστικά·
καὶ γὰρ τοὺς νόμους ἐπέδειξε	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. Ἀρχεστρατίδης: εννοούμενο υποκείμενο στο ἐπέδειξε ἐπέδειξε: ρήμα τοὺς νόμους: αντικείμενο στο ἐπέδειξε	διότι και τους νόμους σὰς παρουσίασε	γιατί παρέπεμψε σε νόμους
καὶ μάρτυρας πάντων παρέσχετο·	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. Ἀρχεστρατίδης: εννοούμενο υποκείμενο στο παρέσχετο	και μάρτυρες για όλες τις εναντίον του δικαζόμενου) κατηγορίες έφερε·	και παρουσίασε μάρτυρες για όλα.

	μάρτυρας: αντικείμενο στο παρέσχετο πάντων: γενική αντικειμενική στο μάρτυρας παρέσχετο: ρήμα		
ὅσα δ' οὗτος παραλέλοιπεν,	Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση προσδιοριστική στο ἕκαστον, εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία ὅσα, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο ἕκαστον. ὅσα: αντικείμενο στο παραλέλοιπεν οὗτος: υποκείμενο στο παραλέλοιπεν παραλέλοιπεν: ρήμα	ὅσα δε αὐτός έχει παραλείψει,	ὅσα έχει παραλείψει αὐτός.
ἐγὼ καθ' ἕκαστον ὑμᾶς διδάξω.	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. ἐγὼ: υποκείμενο στο διδάξω καθ' ἕκαστον: εμπρόθετος προσδιορισμός του τρόπου ὑμᾶς: αντικείμενο στο διδάξω διδάξω: ρήμα	ἐγὼ θα σας τα εκθέσω καθ' ἓνα χωριστά.	Εγὼ τώρα για καθένα χωριστά θα συμπληρώσω

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ, Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΘΕΜΑ 2, 35920

Πλάτων, Νόμοι, 731d – 732b

(έκδ. J. Burnet, Platonis opera, vol. 5, Oxford: Clarendon Press, 1907. ανατ. 1967)

Οι Νόμοι είναι ο τελευταίος διάλογος που έγραψε ο Πλάτων, ο μοναδικός διάλογος στον οποίο δεν συμμετέχει ο Σωκράτης. Σε αυτόν συνδιαλέγονται τρεις ηλικιωμένοι άνδρες. Τον διάλογο, που εξελίσσεται στην Κρήτη, κατευθύνει ένας ανώνυμος Αθηναίος ξένος, ο οποίος επεσήμανε ότι οι πολίτες οφείλουν να συμπεριφέρονται με γνώμονα την αλήθεια, καθώς αυτή γεννά στην ψυχή την πίστη, τη δικαιοσύνη και την αποστροφή για την αδικία. Τόνισε εξάλλου ότι η αδικία προκύπτει από την αμάθεια και μπορεί να θεραπευτεί με τη διδασκαλία. Και συνεχίζει:

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	Μτφρ. Β. Μοσκόβης. 1988.	Μτφρ. Κ. Φίλιππας. [1964] 1975.
Πάντων δὲ μέγιστον κακῶν ἀνθρώποις τοῖς πολλοῖς ἔμφυτον ἐν ταῖς ψυχαῖς ἔστιν,	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική, που εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό. Πάντων: ονοματικός ομοιόπτωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο κακῶν μέγιστον: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο εννοούμενο κακόν κακῶν: εννοούμενο υποκείμενο στο ρήμα κακῶν: γενική διαιρετική στο μέγιστον ἀνθρώποις: δοτική προσωπική κτητική στο μέγιστον τοῖς πολλοῖς: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἀνθρώποις ἔμφυτον: κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο του ρήματος κακόν ἐν ταῖς ψυχαῖς: εμπρόθετος προσδιορισμός του τόπου μεταφορικά ἔστιν: ρήμα	Το πιο μεγάλο απ' όλα τα κακά είναι ἔμφυτο στις περισσότερες ψυχές των ανθρώπων,	Από όλα όμως τα κακά το πιο μεγάλο είναι ἔμφυτο στις ψυχές των περισσότερων ανθρώπων,
οὗ πᾶς αὐτῷ συγγνώμην ἔχων ἀποφυγὴν οὐδεμίαν μηχανᾷται·	Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση, που εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία οὗ, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο εννοούμενο κακόν της προηγούμενης πρότασης. οὗ: γενική αντικειμενική στο ἀποφυγὴν πᾶς: υποκείμενο στο μηχανᾷται & στο ἔχων αὐτῷ: αντικείμενο στην περίφραση συγγνώμην ἔχων συγγνώμην: αντικείμενο στο ἔχων ἔχων: αιτιολογική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος, πᾶς ἀποφυγὴν: αντικείμενο ἄμεσο στο μηχανᾷται οὐδεμίαν: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἀποφυγὴν μηχανᾷται: ρήμα	κι ο καθένας τους το συγχωρεῖ στον εαυτό του και δεν προσπαθεῖ να βρει κανένα μέσο για να ξεφύγει απ' αυτό.	και επειδὴ καθένας το συγχωρεῖ στον εαυτό του, δεν ψάχνει κανένα τρόπο να βρει για να απαλλαγεί (απ' αυτό)·
τοῦτο δ' ἔστιν	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική, που εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό. τοῦτο: υποκείμενο στο ἔστιν ἔστιν: ρήμα	Εἶναι αυτό	εἶναι δε αυτό
ὃ λέγουσιν	Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση, που εισάγεται με την αναφορική	που λένε	που λένε

	αντωνυμία οὗ, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο τοῦτο της προηγούμενης πρότασης. ὁ: αντικείμενο στο λέγουσιν λέγουσιν: ρήμα ἄνθρωποι: εννοούμενο υποκείμενο στο λέγουσιν		
ὥς φίλος αὐτῷ πᾶς ἄνθρωπος φύσει τέ ἐστιν τοιοῦτον.	Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση που εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο ὥς δηλώνοντας υποκειμενική κρίση, εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως επεξήγηση στο τοῦτο της κύριας από την οποία εξαρτάται. φίλος: κατηγορούμενο στο ἄνθρωπος αὐτῷ: δοτική αντικειμενική στο φίλος πᾶς: ονοματικός ομοιόπρωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο ἄνθρωπος ἄνθρωπος: υποκείμενο στο ἐστιν φύσει: δοτική του τρόπου ἐστιν: ρήμα	ὅτι κάθε ἄνθρωπος εἶναι ἀπὸ τη φύση του φίλαυτος	ὅτι κάθε ἄνθρωπος εἶναι φίλαυτος ἐκ φύσεως,
καὶ ὀρθῶς ἔχει τὸ δεῖν εἶναι	Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση που συνδέεται παρατακτικά με τον παρατακτικό σύνδεσμο καὶ με την προηγούμενη πρόταση, δηλώνοντας υποκειμενική κρίση, εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως επεξήγηση στο τοῦτο της κύριας από την οποία εξαρτάται. ὀρθῶς: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου: ἔχει: ρήμα τὸ δεῖν: ἑνάρθρο ἀπαρέμφατο ως υποκείμενο στο ἔχει εἶναι: υποκείμενο στο δεῖν και τελικό ἀπαρέμφατο τοιοῦτον: κατηγορούμενο στο εννοούμενο τὸν ἄνθρωπον τὸν ἄνθρωπον: εννοούμενο υποκείμενο στο εἶναι	και ὅτι εἶναι δικαιολογημένο να εἶναι τέτοιος.	και ὅτι δικαιολογημένα πρέπει να εἶναι τέτοιος.
Τὸ δὲ ἀληθεία γε πάντων ἁμαρτημάτων διὰ τὴν σφόδρα ἑαυτοῦ φιλίαν αἴτιον ἐκάστω γίγνεται ἐκάστοτε.	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική, που εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό. Τὸ δὲ: υποκείμενο στο γίγνεται ἀληθεία: δοτική του τρόπου πάντων: ονοματικός ομοιόπρωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο ἁμαρτημάτων ἁμαρτημάτων: γενική της αιτίας στο αἴτιον διὰ τὴν φιλίαν: εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας στο γίγνεται σφόδρα: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού ἑαυτοῦ: γενική ἀντικειμενική στο φιλίαν αἴτιον: κατηγορούμενο στο Τὸ δὲ ἐκάστω: δοτική ἀντικειμενική στο αἴτιον γίγνεται: ρήμα	Στην πραγματικότητα ὁμως, ἡ υπερβολική ἀγάπη για τον εαυτό μας γίνεται πάντοτε ἡ αἰτία ὁλων των σφαλμάτων.	Και ὁμως, στην πραγματικότητα, αὐτό, δηλαδή ἡ μεγάλη ἀγάπη για τον εαυτό μας, εἶναι σε κάθε περίπτωση τὸ αἴτιον για ὅλα τα σφάλματα που διαπράττει κάθε ἄνθρωπος.

	ἐκάστοτε: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου		
τυφλοῦται γὰρ περὶ τὸ φιλοῦμενον ὁ φίλων,	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική, που εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό. τυφλοῦται: ρήμα περὶ τὸ φιλοῦμενον: εμπρόθετος προσδιορισμός της αναφοράς τὸ φιλοῦμενον: επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της ὁ φίλων: επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της που λειτουργεί ως υποκείμενο στο τυφλοῦται	Αυτός δηλαδή που αγαπά τυφλώνεται από το αντικείμενο της αγάπης του,	Διότι αυτός που αγαπά τυφλώνεται γι' αυτό που αγαπά,
ὥστε τὰ δίκαια καὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ καλὰ κακῶς κρίνει, τὸ αὐτοῦ πρὸ τοῦ ἀληθοῦς ἀεὶ τιμᾶν δεῖν ἡγούμενος·	Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση, εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο ὥστε, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει αποτέλεσμα πραγματικό και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο ρήμα της πρότασης, από την οποία εξαρτάται. τὰ δίκαια: αντικείμενο στο κρίνει τὰ ἀγαθὰ: αντικείμενο στο κρίνει τὰ καλὰ: αντικείμενο στο κρίνει κακῶς: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο κρίνει κρίνει: ρήμα οὗτος: εννοούμενο υποκείμενο στο κρίνει & στο ἡγούμενος τὸ αὐτοῦ: αντικείμενο στο τιμᾶν πρὸ τοῦ ἀληθοῦς: εμπρόθετος προσδιορισμός ως β' ὅρος σύγκρισης στο τὸ αὐτοῦ ἀεὶ: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου τιμᾶν: υποκείμενο στο δεῖν & τελικό απαρέμφατο δεῖν: αντικείμενο στο ἡγούμενος & ειδικό απαρέμφατο ἡγούμενος: αιτιολογική μετοχή συνημμένη στο εννοούμενο υποκείμενο του ρήματος οὗτος	ὥστε να κρίνει κακῶς τα δίκαια και τα καλά και τα ωραία, επειδή νομίζει ότι πρέπει να τιμά περισσότερο την ατομικότητά του από την αλήθεια.	σε τέτοιο σημείο που να κρίνει κακῶς τα δίκαια και τα καλά και τα ωραία, διότι θεωρεί ότι πρέπει πάντοτε να τιμά περισσότερο το δικό του, παρά το αληθινό·
οὔτε γὰρ ἑαυτὸν οὔτε τὰ ἑαυτοῦ χρή τὸν γε μέγαν ἄνδρα ἐσόμενον στέργειν, ἀλλὰ τὰ δίκαια,	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική, που εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό. ἑαυτὸν: αντικείμενο στο στέργειν τὰ ἑαυτοῦ: αντικείμενο στο στέργειν χρή: απρόσωπο ρήμα μέγαν: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο τὸν ἄνδρα ἄνδρα: κατηγορούμενο στο τὸν γε τὸν γε: υποκείμενο στο στέργειν (ετεροπροσωπία) & στο ἐσόμενον ἐσόμενον: επιθετική μετοχή στέργειν: υποκείμενο στο χρή & τελικό απαρέμφατο τὰ δίκαια: αντικείμενο στο στέργειν	Εκείνος όμως που φιλοδοξεί τουλάχιστο να γίνει μεγάλος δεν πρέπει να υπεραγαπά ούτε τον εαυτό του, ούτε τα δικά του, αλλά τα δίκαια,	εκείνος όμως τουλάχιστον που θέλει να γίνει μέγας ἄνδρας, δεν πρέπει να τιμά περισσότερο τον εαυτό του, ούτε τα δικά του, αλλά τα δίκαια
ἐάντε παρ' αὐτῷ ἐάντε παρ' ἄλλῳ	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική, που εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό.	εἴτε ἔτυχε να τα πράξει ο ἴδιος, εἴτε κάποιος ἄλλος.	εἴτε τυχαίνει να πράττονται απ' τον ἴδιο, εἴτε από ἄλλον.

μᾶλλον πραττόμενα τυγχάνη.	τὰ δίκαια: υποκείμενο στο τυγχάνη & στο πραττόμενα παρ' αὐτῷ: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο πραττόμενα παρ' ἄλλῳ: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο πραττόμενα μᾶλλον: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσοῦ στο πραττόμενα πραττόμενα: κατηγορηματική μετοχή τυγχάνη: ρήμα		
Ἐκ ταῦτοῦ δὲ ἀμαρτήματος τούτου καὶ τὸ τὴν ἀμαθίαν τὴν παρ' αὐτῷ δοκεῖν σοφίαν εἶναι γέγονε πᾶσιν·	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική, που εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό. Ἐκ ἀμαρτήματος: εμπρόθετος προσδιορισμός της προέλευσης στο γέγονε ταῦτοῦ: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἀμαρτήματος τούτου: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἀμαρτήματος τὴν ἀμαθίαν: υποκείμενο στο εἶναι τὴν παρ' αὐτῷ: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο τὴν ἀμαθίαν τὸ δοκεῖν: ἑναρθρο απαρέμφατο ως υποκείμενο στο γέγονε σοφίαν: κατηγορούμενο στο τὴν ἀμαθίαν εἶναι: υποκείμενο στο τὸ δοκεῖν & ειδικό απαρέμφατο γέγονε: ρήμα πᾶσιν: δοτική προσωπική του κρίνοντος προσώπου	Απ' αυτό το ίδιο σφάλμα προήλθε και το ὅτι ὅλοι θεωροῦν σοφία τὴν ἀμάθειά τους.	Απ' αυτό δε το ίδιο σφάλμα, συμβαίνει σε ὅλους να νομίζουν ὅτι η ἀμάθειά τους εἶναι σοφία·
ὄθεν οὐκ εἰδότες ὥς ἔπος εἰπεῖν οὐδέν, οἰόμεθα τὰ πάντα εἰδέναι, οὐκ ἐπιτρέποντες δὲ ἄλλοις ᾧ μὴ ἐπιστάμεθα πράττειν,	ὄθεν: επιρρηματικός προσδιορισμός της προέλευσης στο οἰόμεθα εἰδότες: εναντιωματική μετοχή συνημμένη στο εννοούμενο υποκείμενο του ρήματος ἡμεῖς ὥς ἔπος εἰπεῖν: εἰπεῖν: ἀπόλυτο απαρέμφατο / ἔπος: αντικείμενο στο εἰπεῖν οὐδέν: αντικείμενο στο εἰδότες οἰόμεθα: ρήμα ἡμεῖς: εννοούμενο υποκείμενο στο οἰόμεθα & στο εἰδέναι τὰ πάντα: αντικείμενο στο εἰδέναι εἰδέναι: αντικείμενο στο οἰόμεθα & ειδικό απαρέμφατο ἐπιτρέποντες: αιτιολογική μετοχή συνημμένη στο εννοούμενο υποκείμενο του ρήματος ἡμεῖς ἄλλοις: ἔμμεσο αντικείμενο στο ἐπιτρέποντες πράττειν: ἄμεσο αντικείμενο στο ἐπιτρέποντες	Και για τούτο, ἐνῶ δεν ξέρουμε τίποτε, για να χρησιμοποιήσω αὐτὴν τὴν ἐκφραση, νομίζουμε πὼς τα ξέρουμε ὅλα, και, επειδὴ δεν ἐμπιστευόμαστε στους ἄλλους	ἐξ ου, και ἐνῶ δεν ξέρουμε τίποτε, μπορῶ να πῶ, νομίζουμε πὼς τα ξέρουμε ὅλα, και μη ἐπιτρέποντας στους ἄλλους να κάνουν
ᾧ μὴ ἐπιστάμεθα	Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση που εισάγεται με τὴν αναφορική αντωνυμία ᾧ, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεῖ ως αντικείμενο του πράττειν. ᾧ: αντικείμενο στο μὴ ἐπιστάμεθα ἡμεῖς: εννοούμενο υποκείμενο στο μὴ ἐπιστάμεθα μὴ ἐπιστάμεθα: ρήμα	αὐτὰ που δεν ξέρουμε εμεῖς,	αὐτὰ που εμεῖς δεν ξέρουμε,

αναγκαζόμεθα ἀμαρτάνειν αὐτοὶ πράττοντες.	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική, που εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό. ἀναγκαζόμεθα: ρήμα ἀμαρτάνειν: αντικείμενο στο ἀναγκαζόμεθα αὐτοὶ: ονοματικός ομοιόπρωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο ἡμεῖς ἡμεῖς: εννούμενο υποκείμενο στο ἀναγκαζόμεθα & στο ἀμαρτάνειν πράττοντες: τροπική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος ἡμεῖς	αναγκαζόμαστε να τα κάνουμε λανθασμένα οι ίδιοι.	μοιραίως ὅταν τα κάνουμε εμείς οι ίδιοι τα κάνουμε λανθασμένα.